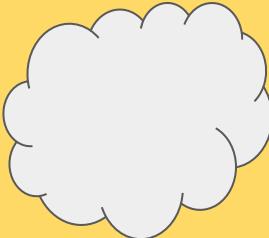

ФЕЙК

Наприклад, задовго до смерті колумбійського письменника Габріеля
Маркеса в мережі
«поширювався» його прощальний лист. Текст листа був такий
зворушливий, що його швидко
стали передруковувати різні сайти, а користувачі – пересилати одне
одному як приклад
життєвої мудрості видатного письменника.

Габриэль Гарсия Маркес болен раком; говорят, что его состояние ухудшается. Недавно он написал письмо к человечеству, которое обошло весь интернет.

*Если бы на одно мгновение Бог забыл, что я всего лишь тряпичная марионетка, и подарил бы мне кусочек жизни, я бы тогда, наверно, не говорил все, что думаю, но точно бы думал, что говорю.

Я бы ценил вещи, не за то, сколько они стоят, но за то, сколько они значат.

Я бы спал меньше, большие бы мечтал, понимая, что каждую минуту, когда мы закрываем глаза, мы теряем шестьдесят секунд света.

Я бы шел, пока все остальные стоят, не спал, пока другие спят.

Я бы слушал, когда другие говорят, и как бы я наслаждался чудесным вкусом шоколадного мороженого.

Если бы Бог одарил меня еще одним мгновением жизни, я бы одевался скромнее, валялся бы на солнце, подставив теплым лучам не только мое тело, но и душу.

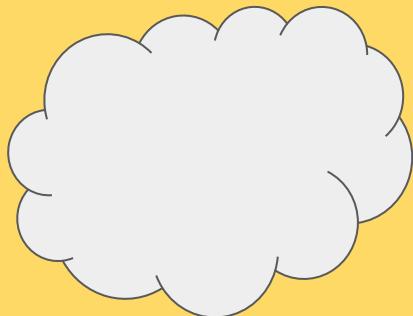
Господь, если бы у меня было сердце, я бы написал всю свою ненависть на льду и ждал пока выйдет солнце.

Я бы нарисовал сном/мечтой Ван Гога на звездах поэму Бенедетти, и песня Серрат стала бы серенадой, которую я бы подарил луне.

Я бы полил слезами розы, чтобы почувствовать боль их шипов и алья поцелуй их лепестков...

Господь, если бы у меня еще оставался кусочек жизни, я бы НЕ ПРОВЕЛ НИ ОДНОГО ДНЯ, НЕ СКАЗАВ ЛЮДЯМ, КОТОРЫХ Я ЛЮБЛЮ, ЧТО Я ИХ ЛЮБЛЮ.

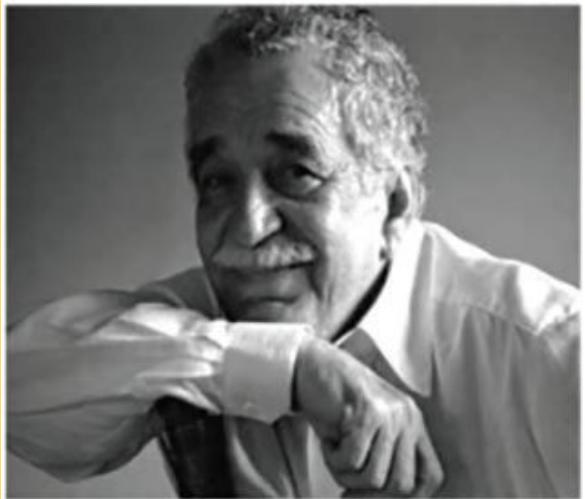
Я бы убедил каждого дорогого мне человека в моей любви и жил бы влюбленный в любовь.

Але згодом з'ясувалося, що Маркес такого листа не писав, хоча текст уже жив своїм життям.

Вигадані новини часто дуже популярні в мережі, бо зазвичай вони цікаві, неймовірні й викликають гостру емоційну реакцію. З'явилися навіть цілі сайти з «сатиричними новинами», як вони себе називають.

ПРОЩАЛЬНИЙ ЛИСТ МАРКЕСА - ЧИСТОЇ ВОДИ ФЕЙК

Можливо, ви теж натрапляли в Інтернеті на зворушливий прощальний лист Маркеса. Той, у якому автор поливав би сльозами троянди та ів шоколадне морозиво, якби Бог продовжив йому життя.

Насправді «слъзоточиве» послання блукає по Інтернету вже з десяток років. Його надсилають один одному любителі романтики та поціновувачів смаку життя. І шоколадного морозива.

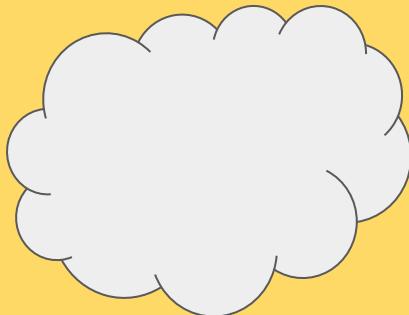
Лист Маркеса найчастіше трапляється російською мовою. Хоча нещодавно його переклали ще українською. Але загалом картина виглядає підозріло. Особливо враховуючи часову різницю: колумбійський письменник, лауреат Нобелівської премії помер цього року. Так, необхідна літературна розвідка.

Так ось, не буду тягнути кота за хвоста і відразу вкажу автора славнозвісних рядків, український переклад яких можна знайти нижче. Вірш «La Marioneta» написав маловідомий мексиканець Джонні Вельш (Johnny Welch) для свого бродячого лялькового шоу «Mofles».

«Містифікація» із передсмертним листом Маркеса виникла на такій основі: влітку 1999 року у нобелівського

В Україні теж є такий сайт, який публікує «дотепні» новини, що не мають нічого спільного з реальністю.

Наприклад, ось новина про те, що «львівський метрополітен визнали найкращим у Європі» (хоча у Львові немає метро): metro.lviv.ua.

Львівський метрополітен визнали найкращим у Європі

Опубліковано 17.07.2013, 10:00

Не всі фейки вочевидь абсурдні. Багато фейків значно витонченіші, тому маніпуляцію важко помітити з першого погляду. Такі фейки створюються для того, щоб поступово, крок за кроком, досягти бажаного ефекту – **формування відносин, реакції до певного явища/соціальної групи/етнічної групи тощо.** Як **приклад**, можна навести новину про зниження міжнародного рейтингу України до рівня «дефолт», тобто банкрутства.

Багато ЗМІ сповістили про це у вересні 2015 року, але майже ніхто не уточнив, що рейтинг був знижений лише для деяких цінних паперів, випущених Україною, а не для держави в цілому. Таке неповне надання інформації не прямий фейк/вигадка, але це маніпуляція, що свідомо покликана створити мінливе враження в читачів і спричинити паніку в українців. Докладніше про це можна прочитати на сайті: <http://www.stopfake.org/smi-iskazili-publikatsiyu-rejtinga-fitch-po-ukraine/>.

ПІДСУМОК:

Найбільша небезпека від фейків – у їхньому накопичувальному ефекті.

Що більше фейкових новин споживає людина, то більше вона стає дезорієнтованою.

Людині стає все важче відрізняти правду від вигадки, і вона може навіть свідомо

уникати міркувань про те, де – правдива інформація, а де – фейк.

Небезпека фейків полягає також у тому, що вони:

- спотворюють реальність;
- підривають довіру до медіа.

Саме тому важливо навчитися сприймати й критично оцінювати інформацію, а також вміти розпізнавати маніпуляції, на яких ґрунтуються фейки.